

Landschapsverbetering Geffen - Oss

Brede visie op gebied rondom Oss door Stichting Arboretum & Natuurbeleving Geffen (SANG) Visie en strategische overwegingen (januari 2018)

De kaart van Natuurnetwerk Nederland (NNN) – Natuurnetwerk Oss laat duidelijk de groene zones binnen de gemeente Oss zien en de mogelijkheden om deze met elkaar te verbinden.

1. De verbinding tussen Geffen en Oss, Oss- Herperduin- Maashorst heeft op vele plaatsen door gemeente en lokaal initiatief al raak punten en visies die dicht bij elkaar liggen. De stap om een werkgroep te benoemen om met ideeën te komen om ten noorden van de A59 een groene long te creëren (Landschapsverbetering Geffen -Oss) is daarmee actueel en biedt tegengewicht aan de industrie die is voorzien aan de zuidzijde van de A59. Samenwerking met Den Bosch, op termijn, is hierbij zeer wenselijk om ook de dekzand rug van Nuland te betrekken bij de ontwikkelingen.
2. De groene maasoever, met onder andere de Hemelrijkse waard bieden een mogelijkheid om o.a. via de wijsheid van de “Geffense” polder verbinding te leggen met het gebied onder 1 genoemd en geeft vele opties voor natuurbeleving, toerisme, fiets, wandelmogelijkheden etc.
3. De Groene oude maasarmen bij o.a. Megen en Haren kunnen eenzelfde verbinding leggen met Herperduin. Hiermee creëren wij een groene cirkel rondom Oss en verhogen het woongenot voor de bewoners en aantrekkelijkheid voor mensen van buiten de gemeente.

Bovenstaande ontwikkelingen betalen zich uiteindelijk terug door een hogere attractie waarde voor het hele gebied en haar bewoners. Ook de biodiversiteit, ecologie en andere natuurlijke aspecten varen wel bij deze ontwikkelingen. Draagvlak in de politiek is onontbeerlijk en daarom bevelen wij aan om vanaf dag een onze stappen te communiceren met de Raad en ook met de belanghebbende en social media. Een PR functie ligt daarin opgesloten.

Behoudens enkele percelen rondom de Geffense plas/bosjes laten wij de mogelijkheden die deze plas en bosjes geven, in overleg met de gemeente, nu verder in detail onbenoemd en hebben deze niet meegenomen in onze brainstorm sessie. Het is voor ons wel helder dat hier legio mogelijkheden liggen op het gebied van biologie, ecologie, educatie, sport, culinair en recreatie etc. Een parel voor de Gemeente Oss, zoals ook bleek uit eerdere sessies met belanghebbenden, waarbij diverse ideeën uit een brainstormsessie zijn genoteerd. Als we er van uit gaan dat dit gebied op termijn open voor ontwikkeling komt, dan kan dat rechtstreeks gevolgen hebben voor de ideeën die hierna volgen.

1.

Samen werken aan een groener Geffen!

voorzitter Harry Peters • 06-53130585 • secretaris Anita Walraven • 073-5324067
Bezoekadres Kerkesteeg • Geffen • Correspondentieadres Postbus 11 • 5386 ZG Geffen
E stg.arboretumgeffen@gmail.com • IBAN NL72 RABO 0187 4847 24

Basis gegevens en gedachten

Voor ons ligt een kaart met daarop grofweg het gebied tussen in het noorden de Geffense Polder/ spoorlijn Oss-Den Bosch, ten oosten wijk “de Ruwaard” en de Geffense plas/bosjes, ten zuiden de A59 en ten westen een klein gedeelte van Geffen.

Veel percelen en de meeste wegen zijn oranje gekleurd, hetgeen aangeeft dat deze eigendom zijn van de gemeente Oss. Hoe het zit met de beschikbaarheid van de oranje gekleurde gebieden is nog niet helder, omdat een gedeelte van deze percelen langjarig zijn verpacht of in gebruik zijn van andere (sport) verenigingen.

Een aantal activiteiten in het gebied dragen niet bij aan onze doelstelling. Zoals de grootschalige aanplant van maïs, de bouwmaterialen handel tegenover de hoofd ingang van de Geffense plas/bosjes, presentatie van bedrijfswagens voor verkoop langs de ventweg/rijksweg (met name achterzijde), Kippenfarm en intensieve veehouderij. Opkopen van gronden, verplaatsing van deze activiteiten of wegplanten met groen heeft voor ons een grote toegevoegde waarde. Het continu in gesprek blijven met nog niet “rijpe” pachters en eigenaren is een must. Kunnen we druk opvoeren in relatie tot vergunningen of aard van activiteiten?

Een centrale ontmoetingsplaats kan centraal straks bijvoorbeeld bij de Geffense plas of bij het Land van Tosse, maar wij willen zeker kijken naar decentrale plaatsen zoals rondom de huidige locatie van IBN/Dollevoet/van Uden, waar wij ook een educatieve hotspot voorzien (verder op in ons verslag leggen wij dit uit). Voor Geffen zou een decentrale plaats dicht bij het dorp voorkeur hebben en zou de boerderij van Van Lith (waar nu mee wordt onderhandeld) een alternatief kunnen zijn.

De Geffense binnenpolder is nog vrijwel onbebouwd en is door ruilverkaveling en het streven naar grootschalige landbouw qua karakter in de loop van de jaren sterk veranderd. Hier wordt veel Mais verbouwd, net zoals ook in de rest van het doelgebied. Het herstel van de oude kamerstructuren zal het hele plangebied ten goede komen.

Op een aantal plaatsen zijn door burger initiatief en medewerking van de overheid een aantal projecten gerealiseerd die geheel passen binnen onze doelstelling van Landschapsverbetering. Ik denk hierbij aan het Ivo van Dinther Pad, Kikkerpoelen, wilgen etc. Ook ondernemers zijn actief door ecologisch te ondernemen. (o.a Ecopoll) Deze ondernemers verhogen naast ecologische ontwikkelingen ook de educatie-, recreatieve- en toeristische -waarde van het gebied en dragen als natuurlijk bij aan onze doelstelling. Verdere ontwikkelingen en samenwerkingen zijn belangrijk voor het welslagen. Denk hierbij aan bloemen weiden voor de bijen en andere insecten of aan de biotoop voor andere diersoorten. Terug brengen van oude waterwegen en kleinere percelen begrensd met houtwallen zijn belangrijke aandachtspunten.

Eenheid, samenwerking en verbinding, met gebruikmaking van de bestaande (vrijwilligers) organisaties en bedrijven is een belangrijke voorwaarde.

2.

Samen werken aan een groener Geffen!

voorzitter Harry Peters • 06-53130585 • secretaris Anita Walraven • 073-5324067
Bezoekadres Kerkesteeg • Geffen • Correspondentieadres Postbus 11 • 5386 ZG Geffen
E stg.arboretumgeffen@gmail.com • IBAN NL72 RABO 0187 4847 24

en verder, specifiek

- De infrastructuur is qua toegang strak begrensd door de Spoorlijn Oss- Den Bosch, De Cereslaan en de Snelweg A59. Het strakke willen we open gooien door een voetgangers/fiets/wild tunnel onder het spoor ter hoogte van Bergstraat/ Osse pad, een fiets/voetbrug/wild tunnel over en onder de Cereslaan en ter hoogte van de Geffense Barrier (Kraaijenven) een fiets voetganger/wild tunnel onder de A59. De verbinding onder het spoor door geeft directe verbinding met de polder en de mogelijkheid tot verbinding met de Maasoevers/meanders, er ligt al een pad en vroeger was dit een spoorweg overgang. De brug over de Cereslaan slaat letterlijk en figuurlijk een brug tussen ons doelgebied, en het gebied tot en met Herperduin. De verbinding over de snelweg leidt naar de Maashorst en leidt bezoekers/recreanten uit het zuiden naar het groene Oss, de min of meer bestaande groenstrook aan de zuidzijde van de A59 versterken i.s.m. de Gemeente Bernheze.
- De oude kamer structuren in het hele gebied herstellen en veel aandacht voor de verbindingen door wandel routes, doorsteken etc. en stroken groen. Variëteit in wallen zoals eiken, beuken, berken en andere inheemse loofboomsoorten/struikgewas. Denk hier aan traditionele meidoorn hagen.
- Het herstel van oude kamerstructuren geeft de mogelijkheid om de variatie in de landbouw terug te brengen, meer granen, eetbare tuinen, bloemenweides, boomgaarden met oude en/of nieuwe fruitrassen, druivengaarden. Ook terug geven aan de natuur en trimbanen of belevings/thema “kamers” behoren dan tot de mogelijkheden. Denk hierbij aan educatieve, bewegings- en recreatie bevorderende ideeën.
- In Geffen liep vroeger in de binnenpolder de Middelveldse waterloop, een herstel van deze waterloop sluit aan bij de ontwikkelingen in het gebied van het Land van Tosse en Herperduin, daarmee kan een verbinding worden gelegd, hoe mooi zou een waterval kunnen zijn of een watermolen die het water van het ene naar het andere gebied brengt en tegelijk energie opwekt. Ook een boom van de toekomst kan een verbinding leggen tussen de natuur en de benodigde energie voor de watermolen/ waterval aanleveren.
- De verbinding die vroeger aanwezig was tussen de Zolder en de Kerkesteeg/Weverstraat in Geffen wordt abrupt onderbroken en is daarmee een blokkade voor een goede verbinding tussen het doelgebied en de Geffense Plas en verder v.v.. Een herstel van deze verbinding heeft hoge prioriteit.

3.

Samen werken aan een groener Geffen!

voorzitter Harry Peters • 06-53130585 • secretaris Anita Walraven • 073-5324067
Bezoekadres Kerkesteeg • Geffen • Correspondentieadres Postbus 11 • 5386 ZG Geffen
E stg.arboretumgeffen@gmail.com • IBAN NL72 RABO 0187 4847 24

- Rondom het huidige Sang Terrein, ca 2 hectare aan de Weverstraat/Kerkesteeg, liggen diverse terreinen en gronden die eigendom zijn van de Gemeente. Sang heeft nu meer boomplanters en ideeën, dan dat er ruimte is. En daarmee is de druk vanuit de lokale bevolking groot voor uitbreiding van dit initiatief. De vraag naar 5 hectare uitbreiding binnen een redelijke afstand, ligt bij de gemeente. Gronden van Van Lith, ten westen van het huidige terrein zijn misschien mogelijk en hiervoor heeft SANG een concept ontwerp ingediend. De verpachtte gronden aan de Fam. Romme ten zuiden voorsnog niet (nog 5 jaar pacht), reden waarom Sang ook kijkt naar percelen in de nabijheid op het oosten. De percelen aan het Kraaienvan, de Heesterseweg (achterzijde grenst aan eco-poll) en het oranje gekleurde terrein aan de Veldstraat. Deze gebieden bieden goed alternatief voor de plannen van SANG, waarbij samenwerking met Land van Tosse bij het opzetten van meer granen, bloemenweides etc., naast de Rogge voor Effe naar Geffe wordt gestimuleerd en gezocht. Voor wat betreft de bloemen en fruitbomen zeker ook met Eco Poll. Sowieso streeft SANG naar een 1 en 1 is 3 situatie. Op de terreinen van Sang kunnen ook beweegbosjes worden gecreëerd.
- Het langwerpige perceel grenzend aan fietsroute naar Geffense plas zuidelijk van van Wanrooij, waar Landschapsbelang Maasdonk een Kikkerpoel, struikgewas en bomen heeft geplant, verder teruggeven aan de natuur. Hier zien wij een taak voor LBMaasdonk, hetzelfde heldt voor de ontwikkelingen rondom de eerder aangelegde kikkerpoel ter hoogte van de Heesterseweg ter hoogte van de oude baan, de ontbrekende “driehoek” aankopen en bijvoegen bij de bestaande ontwikkeling door LBMaasdonk.
- Het verbinden van de diverse kamerstructuren kan effectief en zichtbaar worden gemaakt dmv dezelfde bomen in laanvorm of solitair. Verbinden van Geffen met Herperduin dmv “arboretum” bomen. Dit kunnen bestaande en nieuwe zijn. Dit idee is ook van toepassing voor de eerder genoemde verbinding met de Maasmeanders, de groene cirkel van geborgenheid rondom Oss.
- rondom de molen Zeldenrust en ook bij de Vlijt (deze staat niet op de kaart) open karakter vast houden, eventueel versterken met knotwilgen. (westzijde Papendijk, zuidzijde groenstraat) en eventuele trimbanen, individuele sport/ beweging/recreatie mogelijkheden.
- gebied ten westen van de Papendijk (richting Nuland) mogelijkheden en bestaande situaties in kaart brengen.

4.

Samen werken aan een groener Geffen!

voorzitter Harry Peters • 06-53130585 • secretaris Anita Walraven • 073-5324067
 Bezoekadres Kerkesteeg • Geffen • Correspondentieadres Postbus 11 • 5386 ZG Geffen
 E stg.arboretumgeffen@gmail.com • IBAN NL72 RABO 0187 4847 24

- Het creëren van beweegbosjes/trimparcours bij Sporthal de Geer (niet op de kaart), bij en op het perceel ten noorden van molen de Zeldenrust en ter hoogte van Brempad/Berkenboog.
- ontwikkeling van creatieve en educatieve hotspot voor kleinschalige landbouw i.s.m. Elzenhoek en Land van Tosse. Deze ontwikkeling past prima ter hoogte van de Heesterseweg/Leiweg (Dollevoet), waar nu intensieve veehouderij plaats vindt. Kleine Landwinkel toestaan, eventueel in bestaande schuren. Bierbrouwerij, wijngaardeniers, landschap vertegenwoordigers etc.
- situatie rondom eigendom, timing en mogelijkheden rondom alle gronden helder krijgen.

Samen werken aan een groener Geffen!

voorzitter Harry Peters • 06-53130585 • *secretaris* Anita Walraven • 073-5324067
Bezoekadres Kerkesteeg • Geffen • *Correspondentieadres* Postbus 11 • 5386 ZG Geffen
E stg.arboretumgeffen@gmail.com • *IBAN* NL72 RABO 0187 4847 24